

Hodnocení kompetencí pomocí Svěřitelných Odborných Činností (EPAs). Cesta pro specializační vzdělávání v české anesteziologii?

Le Roy A.¹, Duška F.¹, Swanwick T.²

¹Klinika anesteziologie a resuscitace, 3. lékařská fakulta, Univerzita Karlova, Praha

²Institute of Continuing Education, University of Cambridge, Velká Británie

Úvod: Vzdělávání založené na kompetencích se stalo normou pro postgraduální medicínské vzdělávání ve světě, avšak v ČR stále převažuje učňovský systém, kde progresu závisí na čase stráveném na pracovišti a jednotlivé kompetence nejsou formálně ověřovány. Tento přístup může vést k nejasným úrovním dohledu, ohrožení bezpečnosti pacientů i lékařů, nedostatečné zpětné vazbě a nerovným vzdělávacím příležitostem. Svěřitelné Odborné Činnosti (SOČ), anglicky Entrustable Professional Activities, představují moderní přístup k ověřování kompetencí a povolování samostatné praxe, přičemž respektují přirozeně učňovský systém klinické praxe.

Metody: Na KAR FNKV byl zaveden pilotní projekt hodnocení kompetencí prostřednictvím SOČ, inspirovaný nizozemským modelem. Lékaři ve specializačním vzdělávání byli hodnoceni na pracovišti a jejich progresu s doporučenou úrovní dohledu byla zaznamenávána do portfolia. Data o užitečnosti, přijatelnosti a proveditelnosti intervence byla získávána polostrukturovanými rozhovory a analyzována interpretativní fenomenologickou tématickou analýzou.

Výsledky: Intervence vedla k bezpečnějšímu svěřování činností, zejména při pohotovostních službách, a ke zlepšené dokumentaci progresu lékařů. Byly identifikovány existující neformální mechanismy hodnocení a možné překážky implementace.

Diskuse: SOČ nabízejí přijatelný systém hodnocení kompetencí v postgraduálním vzdělávání českých anesteziologů, i přes nedostatek zkušeností s formálním hodnocením na pracovišti. Bylo identifikováno několik překážek, včetně nutnosti adaptace SOČ na český kontext. Autorka pracuje na navazující studii, která zkoumá implementovatelnost SOČ v širším kontextu české anesteziologie.

LITERATURA

1. Frenk J, Chen L, Bhutta ZA, Cohen J, Crisp N, Evans T, et al. Health professionals for a new century: transforming education to strengthen health systems in an interdependent world. *Lancet*. 2010 Dec 4;376(9756):1923-58. doi: 10.1016/S0140-6736(10)61854-5. Epub 2010 Nov 26. PMID: 21112623.
2. ten Cate O, Scheele F. Competency-based postgraduate training: can we bridge the gap between theory and clinical practice? *Acad Med*. 2007 Jun;82(6):542-7. doi: 10.1097/ACM.0b013e31805559c7. PMID: 17525536.
3. Ten Cate O. Nuts and bolts of entrustable professional activities. *J Grad Med Educ*. 2013 Mar;5(1):157-8. doi: 10.4300/JGME-D-12-00380. 1. PMID: 24404246; PMCID: PMC3613304.
4. O'Brien BC, Forrest K, Wijnen-Meijer M, ten Cate O. A global view of structures and trends in medical education. *Understanding Medical Education: Evidence, Theory, and Practice*. 2018.

Texty abstraktů neprošly redakční/editorskou úpravou.

Význam nové zabezpečené elektronické Databáze maligní hypertermie pro zefektivnění práce ACMH a zlepšení poradenství v České a Slovenské republice

Štěpánková D.^{1,2}, Klincová M.^{1,2}, Schröderová I.^{2,3}, Klabusayová E.¹, Kusalová K.⁴, Zídková J.^{2,5}, Gaillyová R.^{2,6}, Hanuljaková S.⁷, Štourač P.^{1,2,8}

¹Klinika dětské anesteziologie a resuscitace, Fakultní nemocnice Brno a Lékařská fakulta Masarykovy univerzity, Brno

²Akademické centrum pro maligní hypertermii, Lékařská fakulta Masarykovy univerzity, Brno

³Anesteziologicko-resuscitační klinika, Fakultní nemocnice u sv. Anny a Lékařská fakulta Masarykovy univerzity, Brno

⁴Institut biostatistiky a analýzy, s. r. o., Brno

⁵Centrum molekulární biologie a genetiky, Interní hematologická a onkologická klinika, Fakultní nemocnice Brno a Lékařská fakulta Masarykovy univerzity, Brno

⁶Ústav lékařské genetiky a genomiky, Lékařská fakulta Masarykovy univerzity a Fakultní nemocnice Brno

⁷1.Klinika anesteziologie a intenzivní medicíny Lekárskej fakulty Univerzity Komenského Univerzitná nemocnica Ružinov, Bratislava, Slovensko

⁸Ústav simulační medicíny Lékařské fakulty Masarykovy univerzity, Brno

Úvod: Maligní hypertermie (MH) je dědičné onemocnění, diagnóza probanda tak představuje riziko pro celou rodinu. Diagnostika MH v Česku dostupná již více než 20 let. Diagnostický proces je individualizovaný a organizačně náročný, probíhá na 4 různých pracovištích Akademického centra pro maligní hypertermii Lékařské fakulty Masarykovy univerzity (ACMH LF MU) a obvykle trvá týdny až měsíce. Evidence relevantních informací, jejich průběžná aktualizace a sdílení v rámci ACMH pomáhají zajistit bezpečný perioperační management osob v riziku.

Metodika: Pro vznik nové zabezpečené elektronické národní databáze MH jsme využili a upravili již existující Clinical Data Warehousing Information System (CLADE-IS). CLADE-IS umožňuje různé konfigurace uživatelských práv, rolí a datových toků. Webové rozhraní propojené s databází www.mh.registry.cz slouží rovněž jako naše webové stránky. Od roku 2023 sdílíme databázi také se Slovenským centrem pro MH.

Výsledky: Na základě informovaného souhlasu jsou v databázi registrováni probandi a jejich příbuzní. Nejdůležitější informace jsou uvedeny v souhrnu, přičemž osobní údaje vidí pouze uživatelé s plnými uživatelskými právy. U každého jednotlivce shromažďujeme a monitorujeme důvody hlášení MH, relevantní osobní a rodinnou anamnézu a samozřejmě průběh suspektních MH epizod, včetně laboratorních parametrů. Pro lepší přehled lze zobrazit i grafický rodokmen. Databáze umožňuje taky zaznamenávat datované „Diagnostické rozvahy“. Jednotlivé fáze diagnostiky